

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Klimop te LEMBEEK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	4689
Instelling	GO! basisschool De Klimop
Directeur	Joelle MERTENS
Adres	Arthur Puesstraat 46_a - 1502 LEMBEEK
Telefoon	02-356.41.85
Fax	02-356.73.77
E-mail	bs.deklimop@ringscholen.be
Website	www.deklim-op.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Ringscholen
Adres	Zijp 18 - 1780 WEMMEL
Scholengemeenschap	Ringscholen
Adres	Zijp 18 - 1780 WEMMEL
CLB	GO! CLB De Ring Halle
Adres	Willamekaai 19 - 1500 HALLE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	23-03-2015, 24-03-2015, 26-03-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26-03-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	22-04-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Christelle HAELTERS
Teamleden	Thierry DE VOS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Leerbegeleiding	16
4.2 Evaluatiepraktijk	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	22
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van **Basisschool GO! 'De Klimop'** gelegen in **Lembeek**, een deelgemeente van Halle. De school bevindt zich vlak bij de dorpskern en heeft een landelijk karakter. Op 1 september 2013 maakte de school de overstap van het gemeentelijk onderwijs (OVSG) naar het onderwijsnet van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap! (GO!). Dit bracht geen wijzigingen in de teamsamenstelling teweeg maar had vrij veel impact op de visieontwikkeling van de school. Om de leerplannen van het GO! te implementeren levert het schoolteam grote inspanningen. De laatste jaren kent de school een toenemende groei en kampt ze met capaciteitsproblemen. De meeste leerlingen komen uit de eigen gemeente. De instroom van anderstalige leerlingen kent de laatste jaren een dalende trend. De directeur en de meeste leerkrachten wonen in Lembeek. Dit draagt bij tot een zeer hoge betrokkenheid bij het schoolgebeuren. Het schoolteam streeft naar kwaliteitsvol onderwijs, staat open voor vernieuwingen en heeft aandacht voor het welbevinden en de talenten van elk kind. 'De Klimop' wil een school zijn waar alle schoolparticipanten zich goed voelen. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het **vooronderzoek** van 17 maart 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de **focus** die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor wiskunde en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het **onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen** wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen.

De **kleuteronderwijzers** streven bij de kleuters de **ontwikkelingsdoelen** van **wiskundige initiatie en wereldoriëntatie** in voldoende mate na. Zij beschikken over schooleigen documenten om doelgerichte activiteiten te plannen en de volledigheid van hun aanbod te garanderen. Het thematische onderwijs stimuleert de totale ontwikkeling van de kleuters. De ontwikkelingsmaterialen, de diverse activiteiten en de doelgerichte hoekenverrijking bieden kansen aan de kleuters om wiskundige competenties te verwerven. Voor wereldoriëntatie voorzien de kleuteronderwijzers een ruime waaier aan activiteiten waarin de kleuters uitgenodigd worden om de omringende wereld te beleven, te exploreren en te experimenteren. De verschillende domeinen van de onderzochte leergebieden komen evenwichtig en samenhangend aan bod. De kleuteronderwijzers realiseren door hun ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl en gedifferentieerd aanbod een voorbeeldige preventieve basiszorg.

De **onderwijzers** bereiken met de leerlingen de **eindtermen** voor de leergebieden **wiskunde en wereldoriëntatie** in voldoende mate. Om hun doelgericht onderwijsaanbod te plannen en te stofferen, gebruiken zij de leerplannen samen met een onderwijsleerpakket als referentiekader. Voor wiskunde bieden zij een werkelijkheidsgericht en gradueel opgebouwd aanbod waarin de meeste domeinen doelgericht en intentioneel aan bod komen. Voor wereldoriëntatie presenteren de onderwijzers een onderwijsaanbod waarin alle domeinen aan bod komen en waar de leerlingen ruim de kans krijgen om te ontdekken en te experimenteren. Formele afspraken ter ondersteuning van de gradatie zijn voor dit leergebied nog beperkt. Gevarieerde werk- en groepeeringsvormen, coöperatieve werkvormen en interactie hebben een vaste plaats in de dagelijkse klaswerking. De onderwijzers integreren stelselmatig de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT in het onderwijsaanbod.

Het **kwaliteitsonderzoek** van de **leerbegeleiding** en de **evaluatiepraktijk** maakt duidelijk dat deze processen doelgericht verlopen en dat ze het leerproces ondersteunen.

Het schoolteam voert een **zorg- en gelijke kansenbeleid** met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen. De leerbegeleiding steunt op een schooleigen visie waarbij de vier fasen van het zorgcontinuüm het uitgangspunt vormen. De (kleuter)onderwijzers zijn

eerstelijnsverantwoordelijken en bieden een voorbeeldige preventieve basiszorg. De onderwijzers gebruiken de differentiatiemogelijkheden uit de onderwijspakketten, voorzien extra taken, concreet materiaal en ondersteuning om in te spelen op de noden van de leerlingen. Binnen de zorgwerking zijn heel wat overlegmogelijkheden om de communicatie tussen de verschillende participanten te optimaliseren. Een scherpe analyse stellen en een concrete zorgvraag formuleren gevolgd door een deskundige orthodidactische aanpak vragen nog om extra aandacht. Het zorgteam reflecteert over de effecten van de zorginterventies met het oog op bijsturing.

Het schoolteam ontwikkelt momenteel een **schooleigen visie op 'breed evalueren'** en toont de bereidheid om deze verder te concretiseren. In de lagere afdeling experimenteren de onderwijzers reeds met verschillende evaluatievormen. In de kleuterafdeling is de evaluatiepraktijk representatief voor het aanbod dat de kleuters krijgen. Toch blijft het een uitdaging om de evaluatiepraktijk zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling verder te verbreden en af te stemmen op de leerplannen en op de visie van de school. De ontwikkeling van een transparant en doelgericht kindvolgsysteem in de kleuterafdeling maakt daarvan ook onderdeel uit.

Het onderzoek van het **algemeen beleid** toont aan dat het inspirerend, waardierend en stimulerend intern leiderschap in hoge mate bijdraagt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid en een gelijkgerichte visieontwikkeling. De planmatige aanpak van prioriteiten en de opvolging ervan door de directeur staan garant voor het bewaken van de onderwijskwaliteit en voor de implementatie van de leerplannen van het GO! en andere vernieuwingsinitiatieven. Zij kan rekenen op de inzet van de ondersteunende netwerken én op enthousiaste en geëngageerde teamleden die beschikken over een grote schoolbetrokkenheid. Via waardevolle initiatieven bouwt het team aan het zelfevaluerend en het reflecterend vermogen van de school. Deze zijn aanleiding om het goede te borgen en de nodige bijstellingen door te voeren. De analyse en verwerking van de outputgegevens heeft nog groeiomvang en biedt kansen om de kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit nog te optimaliseren.

Het onderzoek naar de **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** van de leer- en werkomgeving wijst uit dat het beleid initiatieven neemt om de situatie op dit vlak in kaart te brengen. De wijze waarop de school tekorten planmatig opspoorde en beheerst, wijst op een dynamisch risicobeheersingsbeleid. De onderwijsinspectie heeft er dan ook vertrouwen in dat de school de werkpunten zal wegwerken. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een **gunstig advies** voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen, voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en voor de overige erkenningsvoorwaarden. Samenvattend stelt de onderwijsinspectie dat dit schoolteam kwaliteitsvol onderwijs biedt dankzij de gezamenlijke doelgerichtheid, de gedrevenheid en de verantwoordelijkheidszin. De onderwijsinspectie heeft er alle vertrouwen in dat het schoolteam de geformuleerde aandachtspunten ter harte zal nemen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Geïntegreerd en gevarieerd verwerven de kleuters inzichten en vaardigheden binnen de verschillende domeinen van wiskundige initiatie. Een gamma aan ontwikkelingsmaterialen biedt de kleuters kansen tot handelen, verwoorden en het opbouwen van wiskundige ervaringen. De kleuteronderwijzers volgen de wiskundige ontwikkeling van de kleuters op en sturen ze bij. De resultaten bij aanvang van het eerste leerjaar geven vertrouwen in een kwaliteitsvolle kleuterwerking.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het leerplan is het uitgangspunt om een evenwichtig onderwijsaanbod te bieden. De kleuteronderwijzers realiseren een thematisch en harmonisch samengesteld aanbod voor alle domeinen van dit leergebied. De aspecten exploreren, waarnemen en beleven zijn belangrijke invalshoeken om voor de kleuters leer- en ontwikkelingskansen te creëren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie

Curriculum	De Leerplannen van het GO! vormen sinds vorig schooljaar het referentiekader
Onderwijsaanbod	om de ontwikkelingsdoelen na te streven. In hun planning verwijzen de
<i>Referentiekader</i>	kleuteronderwijzers systematisch naar de leerplandoelen van de verschillende
<i>Planning</i>	leergebieden en domeinen. Via een digitaal systeem bewaken ze de volledigheid
<i>Evenwichtig en volledig</i>	van hun onderwijsaanbod.
<i>Samenhang</i>	De kleuteronderwijzers werken het onderwijsaanbod wereldoriëntatie uit in
<i>Brede harmonische vorming</i>	clusters van thema's waarin zij de leerplandoelen opnemen met oog voor
<i>Actief leren</i>	graduele opbouw. Zij hebben hierbij veel aandacht voor het geïntegreerd
	verwerven van basiswoordenschat en gebruiken daarbij het cahier
	'Woordenschatverwerving in het kleuteronderwijs' (WOK) dat hen door de
	pedagogische begeleidingsdienst is aangereikt. Door systematische zelfreflectie
	op hun onderwijsaanbod stellen de kleuteronderwijzers vast dat ze het domein
	techniek stiefmoederlijk behandelen. Ze geven dit domein nu meer gerichte en
	specifieke aandacht. Om de betrokkenheid van de kleuters te verhogen plannen
	de kleuteronderwijzers geregeld leeruitstappen en brengen zij experts in de klas.
	Voor wiskundige initiatie plannen de kleuteronderwijzers een gevarieerd en
	uitdagend aanbod van doelgerichte activiteiten. Alle domeinen van wiskunde
	komen hierbij aan bod. De kleuteronderwijzers presenteren een zeer
	werkelijkheidsbetrokken onderwijsaanbod met veel aandacht voor wiskundige
	begrippen en inzichten. Ze bieden doelgerichte en uitdagende hoekenverrijking
	waarin de kleuters zelfstandig kunnen exploreren en experimenteren.
	Wiskundige begrippen krijgen er spelenderwijs vulling. In bepaalde klassen wijst
	een overdreven aantal spelwerkbladen op didactische vervroeging.
	Door een intentionele integratie van activiteiten realiseren de

kleuteronderwijzers een sterke horizontale samenhang tussen de domeinen van de verschillende leergebieden en tussen de leergebieden. Zij hebben groeiende aandacht voor afspraken die de gradatie en de continuïteit garanderen. De kleuteronderwijzers hebben oog voor het stimuleren van de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de kleuters. Om de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar te versoepelen, werken de betreffende (kleuter)onderwijzers integratieactiviteiten uit. De kleuteronderwijzers reflecteren geregeld over hun klaspraktijk en sturen deze indien wenselijk bij.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende ontwikkelingsmaterialen om de leerplandoelen wiskunde en wereldoriëntatie na te streven. De voorbeeldige en uitnodigende hoekeninrichting en –verrijking dragen bij tot een veelzijdig en stimulerend klasmilieu. De kleuters krijgen er ruim de mogelijkheid om op betrokken en speelse wijze, zelfstandig of in groep ervaringen en inzichten op te doen en attitudes te ontwikkelen. De hoekeninrichting is gelinkt aan het lopende thema en bevat veel zelfgemaakte materialen. Het meten van gewicht en inhoud komen minder systematisch aan bod en in bepaalde klassen ontbreken weegtoestellen in de klasuitrusting.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie van beide leergebieden steunt op gerichte observaties bij de geplande activiteiten. Daarnaast registreren de kleuteronderwijzers voor elke kleuter de beheerste basiswoordenschat op het einde van een cluster. Bij de oudste kleuters nemen de kleuteronderwijzers genormeerde testen wiskunde af. De evaluatie en reflectie zet kleuteronderwijzers ertoe aan om hun aanbod aan te passen of bijkomende activiteiten te plannen om de beoogde doelen met de kleuters te bereiken. Per kleuter nemen de kleuteronderwijzers de relevante observatiegegevens op in een digitale map. De vaste observatie-items in het digitaal observatiesysteem stemmen volgens de kleuteronderwijzers niet overeen met de leerplandoelen. Zij geven aan dat het kindvolgsysteem aan bijsturing toe is en wensen dit aan te passen tot een representatief en evenwichtig systeem.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

In deze school hebben de kleuteronderwijzers veel aandacht voor interne en externe communicatie. Alle ouders krijgen wekelijks een overzicht van de activiteiten die tijdens het thema aan bod kwamen. Tijdens de oudercontacten geven de kleuteronderwijzers gerichte en persoonlijke informatie door over de vorderingen van de kleuters. De kleuteronderwijzers bespreken de competenties van de kleuters tijdens de overgangsgesprekken op het einde van elk schooljaar.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Alle kleuteronderwijzers ondernemen passende zorginitiatieven op het niveau van de preventieve basiszorg. Ze sluiten daarbij aan bij hun observaties of bij informatie uit de gestandaardiseerde toets voor wiskunde bij de vier- en vijfjarigen. Kleuters die minder goed scoren krijgen gerichte ondersteuning door de zorgleerkracht. Zij benut speelleermomenten om deze kleuters klasintern of -extern te remediëren en gebruikt hiervoor uitdagend, doelgericht en vaak zelfgemaakt spelmateriaal. De beeldvorming voor wiskunde is weinig transparant doordat niet alle kleuteronderwijzers het digitaal observatiesysteem gebruiken. De zorgleerkracht heeft voldoende zicht op de evolutie van de kleuters over de schooljaren heen.

Sociale en emotionele begeleiding

*Sociale vaardigheden
School- en klasklimaat*

De kleuteronderwijzers hebben grote aandacht voor het welbevinden, het positief zelfbeeld en de talenten van elke kleuter. Meerdere keren per schooljaar nemen zij een screening welbevinden en betrokkenheid af. Tijdens het zorgoverleg en multidisciplinair overleg bespreken zij kleuters die kampen met sociaal-emotionele problemen en gaan zij op zoek naar passende interventies. Wekelijks zetten de kleuteronderwijzers acties op om de talenten van de kleuters in de verf te zetten. Dit resulteert in een veilig en positief klasklimaat.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het doelgerichte onderwijsaanbod is, met behulp van een onderwijsleerpakket, evenwichtig en volledig voor alle domeinen. Het team neemt verschillende initiatieven om de leerlingen systematisch op te volgen en binnen de leerbegeleiding krijgt dit leergebied voldoende aandacht.

Curriculum

Onderwijsaanbod

*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

Momenteel schakelen de onderwijzers over van het leerplan OVSG naar het leerplan van het 'GO!. Dit laatste vormt het referentiekader waaraan de onderwijzers het onderwijsleerpakket, dat in gebruik is, spiegelen. In hun planning verwijzen zij systematisch naar de leerplandoelen en de eindtermen. In grote lijnen volgen de onderwijzers de planning van het onderwijsleerpakket. De visie van het leerplan van het GO! heeft geleid tot aanpassingen van het aanbod in het onderwijsleerpakket voor onder andere meetkunde en kloklezen. Om de volledigheid van het onderwijsaanbod te verzekeren maken de onderwijzers gebruik van een digitaal overzicht van de nagestreefde en nog na te streven leerplandoelen. Uit die overzichten blijkt dat de verschillende domeinen van wiskunde systematisch aan bod komen. Strategieën, probleemoplossende vaardigheden en attitudinale eindtermen krijgen minder consequent doelgerichte aandacht.

De onderwijzers organiseren overgangsgesprekken. Hierbij bespreken zij de beginsituatie op leerlingen- én op klasniveau. Ze geven ook aan elkaar door welke leerinhouden ze nog onvoldoende behandelden om tot een aanvaardbaar beheersingsniveau te komen.

Voor de verticale samenhang vertrouwen de onderwijzers op de opbouw van het onderwijsleerpakket. Naar aanleiding van de resultaten van externe eindtoetsen maakten ze afspraken over referentiematen.

Om vlot rekenen te bevorderen gebruiken de onderwijzers van de bovenbouw een aanvullend pakket dat ze inschakelen in dagelijkse korte oefenmomenten of in zelfstandige werkmomenten. De onderwijzers van de onderbouw zetten in op automatiseren via oefenbladen en zelfgemaakte spelletjes.

De onderwijzers verwijzen in hun planningsdocumenten naar de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Momenteel bundelen zij alle acties voor leren om tot een leerlijn te komen. Voor ICT is reeds een leerlijn in gebruik. De onderwijzers doen een beroep op de voorkennis van de leerlingen. Om de betrokkenheid van de leerlingen te verhogen vertrekken zij vanuit reële situaties of rekenverhaaltjes. Verschillende onderwijzers professionaliseerden zich in het werken met coöperatieve werkvormen en activerende leervormen en zetten groepswerk doordacht en flexibel in. Tijdens oefenmomenten verwijzen de onderwijzers geregeld naar een klaseigen zelfinstructiemethode. Leerlingen op eigen initiatief leren gebruik maken van ondersteunend materiaal en leren schematiseren krijgen minder consequent aandacht. De onderwijzers bieden de leerlingen wel kansen om verschillende oplossingswijzen met elkaar te vergelijken.

<p>Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i></p>	<p>De onderwijzers zorgen voor een degelijke materiële voorbereiding om de lesinhouden te vorm te geven. Er is voldoende gestructureerd materiaal aanwezig, zowel voor klassikaal als individueel gebruik, dat het inzichtelijk leren ondersteunt. De onderwijzers geven aan dat het aanmaken van meetkoffers de voorbereiding van de lessen meten zou faciliteren.</p> <p>De syntheseplaten, stappenplannen en herleidingstabellen bieden een houvast voor de leerlingen om hun denken te structureren. Tijdens onder meer het hoekenwerk maken de leerlingen gebruik van computertoepassingen om wiskundige vaardigheden en inzichten verder in te oefenen, uit te breiden en te remediëren.</p>
<p>Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>Om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen gebruiken de onderwijzers vooral methodetoetsen. Niettegenstaande een sterke differentiatie in het aanbod krijgen alle leerlingen uniforme toetsen. Daarnaast hanteren de onderwijzers in alle leerjaren gestandaardiseerde toetsen van het leerlingvolgsysteem. Deze evaluatiegegevens bevestigen, samen met de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs, dat het wiskundeaanbod dekkend is voor het bereiken van de eindtermen.</p> <p>De toetsen uit het onderwijsleerpakket schetsen een evenwichtig beeld van de kennis en vaardigheden met betrekking tot de domeinen getallen, meten en meetkunde. De evaluatiepraktijk richt zich in mindere mate op strategieën, probleemoplossende vaardigheden en attitudes. Ook de zelfreflectie en evaluatie aan het einde van de les missen soms diepgang. De onderwijzers maken foutenanalyses gericht op het opsporen van frequent voorkomende fouten wat leidt tot klassikale remediëring. Indien wenselijk sturen zij het klassikale aanbod bij. Leerlingen die moeilijker de lesinhouden verwerven krijgen remediëringsoefeningen tijdens het hoekenwerk. Ondanks de groeiende aandacht van de onderwijzers voor procesevaluatie leiden de foutenanalyses zelden tot een diepgaande analyse naar de aard van de fouten.</p>
<p>Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i></p>	<p>De overgangsgesprekken en de gegevens uit het leerlingvolgsysteem geven de onderwijzers een goed beeld van de beginsituatie van de leerlingen. Observaties, leerlingenwerk, leerpakketgebonden en gestandaardiseerde testen verfijnen dit beeld in de loop van het schooljaar.</p> <p>De onderwijzers spannen zich in om een degelijke preventieve basiszorg te realiseren. Zij bieden de leerlingen instructie op maat, concreet materiaal, extra ondersteuning, bijkomende oefeningen en maken gebruik van de differentiatiemogelijkheden aangereikt door het onderwijsleerpakket. Wekelijks organiseren de onderwijzers een remediëringles. Het diagnostiserend onderwijzen is hierbij nog in ontwikkeling.</p> <p>Tijdens het zorg- en multidisciplinair overleg bespreken de onderwijzers leerlingen met problemen of met bijzondere noden voor wiskunde. Het stellen van een scherpe diagnose bij specifieke wiskundige problemen heeft nog groeimarge. Hierdoor missen de besprekingen soms diepgang en is de verhoogde zorg te weinig specifiek en doelgericht. In bepaalde klassen heeft deze zorg nog groeikansen wat betreft het gericht automatiseren van basisvaardigheden en het vlot rekenen.</p>
<p>Kwaliteitszorg</p>	<p>Hoewel de school al enige tijd deelneemt aan de eindtoetsen van het gemeentelijke onderwijsnet (OVSG) behoort het niet tot de schoolcultuur om de bestaande outputgegevens voor dit leergebied grondig te analyseren en gericht bijsturingen in het aanbod door te voeren. Hierdoor gaan kansen verloren om de kwaliteit van het wiskundeonderwijs te verbeteren.</p>

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Ze ontwikkelen een doelgericht en voldoende evenwichtig werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen aan bod komen. Leeruitstappen, waarnemingen en coöperatieve werkvormen ondersteunen de brede vorming. De materiële uitrusting is voortreffelijk.

Curriculum	De school schakelt momenteel over van het leerplan van het OVSG naar het leerplan van het GO!.
Onderwijsaanbod	De onderwijzers benutten de '10 bouwstenen voor wereldoriëntatie' om hun aanbod af te stemmen op de visie van het leerplan van het GO!
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	De onderwijzers gebruiken een basispakket voor wereldoriëntatie en voeren sinds begin schooljaar een nieuw onderwijsleerpakket in voor Nederlands. Om de horizontale samenhang te garanderen bundelen ze momenteel inhoud van wereldoriëntatie uit beide onderwijsleerpakketten in de thema's van het taalpakket. Het leerplan vormt hierbij het referentiekader. In hun planning verwijzen de onderwijzers systematisch naar de leerplandoelen.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	De onderwijzers bouwen aan een evenwichtig en volledig onderwijsleeraanbod voor hun leergroep waarin alle domeinen aan bod komen. Het is een schoolafpraak om geregeld na te gaan welke leerplandoelen reeds behandeld werden en welke nog niet. Zo stelden ook de onderwijzers vast dat het domein techniek stiefmoederlijk werd behandeld. Momenteel bouwen zij aan een doelgericht en frequent aanbod voor dit domein.
<i>Samenhang</i>	Op schoolniveau heeft het team van de lagere afdeling nog geen zicht op de leerinhouden die in de verschillende klassen aan bod komen om de leerdoelen te bereiken. Zij gaan ervan uit dat als elke onderwijzer voor zijn leergroep de passende leerplandoelen nastreeft, de verticale samenhang gegarandeerd is. Over de tijd- en ruimtekaders heeft het schoolteam wel duidelijke afspraken op basis van de cahiers van het GO! Over de graduele opbouw van begrippen, inzichten en vaardigheden en de concentrische exploratie van de schoolomgeving maakten de onderwijzers nog geen duidelijke afspraken.
<i>Brede harmonische vorming</i>	De onderwijzers streven naar een sterke horizontale samenhang in het aanbod. De intentionele aandacht voor verbanden tussen verschillende leergebieden blijkt uit de geselecteerde doelen bij de thema's. Soms krijgen die nogal sterk een domeinspecifieke invulling, waardoor de samenhang tussen de verschillende domeinen van wereldoriëntatie minder expliciet aanwezig is. De meeste onderwijzers streven in elk thema een aantal leergebiedoverschrijdende eindtermen na.
<i>Actief leren</i>	De onderwijzers hebben veel aandacht voor het verkennen van de realiteit, voor milieueducatie en voor verkeerseducatie. De leeruitstappen en extramurosactiviteiten voeden de intrinsieke motivatie. De onderwijzers schenken voldoende aandacht aan onderzoekend en experimenterend leren. Coöperatieve werkvormen ondersteunen doorheen de hele lagere afdeling het aanbod. De onderwijzers voorzien actieve werkvormen en betekenisvolle activiteiten die de betrokkenheid en zelfstandigheid verhogen. Soms mist het groepswerk van de leerlingen diepgang en een duidelijke vastzetting van de cruciale leerinhouden. Actualiteit is in de meeste klassen een vast onderwerp dat de onderwijzers breder uitdiepen naarmate de leerlingen ouder worden. De onderwijzers hechten veel belang aan welbevinden, talenten en interesse als hoekstenen in het leerproces en de algemene ontwikkeling van de leerlingen. In vrijwel alle lagere klassen werken de onderwijzers wekelijks rond de talenten van de leerlingen.

Materieel beheer	De lagere afdeling beschikt over de nodige materialen om de leerplandoelen te bereiken. De onderwijzers beschikken over voldoende actuele kaarten, informatie- en documentatiebronnen en schakelen die passend in tijdens de instructie- en verwerkingsfase. De aanwezige materialen motiveren de leerlingen tot actie en stimuleren de ontwikkeling. De onderwijzers wenden de pertinent aanwezige tijd- en ruimtekaders functioneel aan.
Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	
Evaluatie	Het schoolteam wil investeren in breed evalueren. Daarom is de evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie als werkpunt opgenomen in het schoolontwikkelingsplan.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Momenteel maken de onderwijzers hun eigen toetsen. Uit de gesprekken blijkt dat niet alle onderwijzers de validiteit hiervan nagaan. De huidige evaluatiemiddelen zijn nog vaak gericht op kennisreproductie en minder op de evaluatie van verworven inzichten, vaardigheden en attitudes. Niettegenstaande enkele onderwijzers experimenteren met andere veeleer procesgerichte evaluatievormen ontbreken een gelijkgerichte aanpak en een graduele opbouw nog. Ook het leerlingvolgsysteem bevat weinig sporen over de vorderingen van de leerlingen voor dit leergebied. De evaluatiepraktijk evenwichtig uitbouwen en verder laten aansluiten bij de leerplandoelen houdt nog een uitdaging in.
Begeleiding	Binnen de lessen wereldoriëntatie zorgen de onderwijzers voor een aangenaam en stimulerend klasklimaat. Zij bieden vaak werkvormen aan waarbij er specifieke aandacht uitgaat naar sociale en relationele vaardigheden. De onderwijzers benutten de evaluatiegegevens in mindere mate om zorgverbredende initiatieven op te zetten of om de binnenklasdifferentiatie aan te sturen.
Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	
Kwaliteitszorg	De leerlingen nemen al vele jaren deel aan eindtoetsen van het gemeentelijke onderwijzernet (OVSG), ook voor wereldoriëntatie. Voor sommige domeinen geven deze niet het verwachte resultaat. Het schoolteam onderneemt acties om de hiaten weg te werken, maar deze missen diepgang. Het grijpt de externe evaluatie te weinig aan om gezamenlijk te reflecteren over het onderwijsaanbod en over de kwaliteit van haar eigen evaluatiepraktijk.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school investeert in een systematische organisatie van het beleid betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De directeur behartigt samen met de preventieadviseur de belangen van kinderen en personeel betreffende hun welzijn. Uit de controles en adviezen van deskundigen blijkt dat de school op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne een aantal werkpunten moet aanpakken. Een dynamisch globaal preventieplan en jaaractieplan getuigen van een doortastende aanpak van de knelpunten. De ondernomen acties en de geplande initiatieven laten de school toe de vastgestelde risico's te beheersen en op termijn weg te werken. Voor de realisatie ervan voorziet de school voldoende financiële middelen. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende werkpunten weg te werken. De uitbreiding van het sanitair, de heraanleg van de speelplaats, de herkeuring van de elektrische installaties en de milieuanvraag zijn opgenomen in het jaaractieplan. De waterclosets zijn reeds aangekocht. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie waardeert sterk de geleverde inspanningen en de adequate aanpak van dit beleid.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja

Onderzochte regelgeving	
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De schooleigen zorgvisie is een concretisering van de overkoepelende visie op het niveau van de scholengemeenschap. Het schoolteam geeft aan dat deze visie gekend en door iedereen gedragen is. Het stelt het welbevinden van de kinderen vanuit een positief en veilig klasklimaat centraal. Daarnaast wil het schoolteam alle leerlingen, rekening houdend met hun beginsituatie en talenten, optimale leeransen bieden. Het hecht ook veel belang aan een goede samenwerking met de ouders.

De zorgvisie beschrijft de structuur van het zorgbeleid en de verschillende verantwoordelijkheden. De vier fases van het zorgcontinuüm vormen het uitgangspunt voor het zorgbeleid. Dit gestructureerd zorgbeleid benadrukt op de eerste plaats het belang van een brede basiszorg waarbij de klasleerkracht als eerstelijnsverantwoordelijke dé spilfiguur is.

Het vormt een uitdaging voor het zorgteam om via operationele doelen de zorgvisie te concretiseren zodat het voor iedereen duidelijk is waar de school op korte en lange termijn naar toe wil werken.

Ondersteuning Meerdere onderwijzers gebruiken de werkvorm hoekenwerk om de leerlingen oefeningen op maat aan te reiken. Het schoolteam treft kwaliteitsvolle differentiatiemaatregelen en is bereid om zich hierin nog verder te verdiepen. De zorgcoördinator coördineert accuraat alle zorginitiatieven en ondersteunt het handelen van de leerkrachten. De zorgleerkrachten bieden aanvullend klasinterne en –externe hulp op leerlingenniveau. In de kleuterafdeling ondersteunt de zorgleerkracht ontwikkelingsbedreigde of anderstalige kleuters door pre-teaching, taalstimulerende interventies en activeren van woordenschat. Ook maakt zij uitdagende en doelgerichte materialen voor kleuters met ontwikkelingsvoorsprong of -achterstand. In de lagere afdeling ondersteunt de zorgleerkracht vooral de hoekenwerking met remediërende interventies. Talrijke overlegmogelijkheden en zorgdocumenten ondersteunen de zorgwerking. De (kleuter)onderwijzers bespreken de leerlingen met het zorgteam maar formuleren de zorgvraag meestal nog onvoldoende concreet. Ook het expliciteren van afgesproken zorginitiatieven, verantwoordelijkheden en afspraken heeft nog groeikansen. Voor kinderen met specifieke onderwijsnoden maakt het zorgteam in overleg met de (kleuter)onderwijzers een individueel hulplan. Daarbij betreft het ook de ouders. Leerlingen met leerstoornissen kunnen terugvallen op stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen. Voor leerlingen die sneller vorderen voorzien de onderwijzers extra taken met een uitdagend en functioneel karakter. Vanuit een grote aandacht voor het positief zelfbeeld van de leerlingen nemen de (kleuter)onderwijzers meerdere keren per schooljaar een screening welbevinden en betrokkenheid af. Tijdens het zorgoverleg en multidisciplinair overleg bespreken zij kinderen die kampen met sociaal-emotionele problemen en gaan zij op zoek naar passende interventies. Het schoolteam neemt waardevolle initiatieven om een vlotte overgang van het kleuter- naar het lager onderwijs en van de lagere school naar het vervolgonderwijs te bewerkstelligen.

- Doeltreffendheid** Vorig schooljaar werd de aanpak van het zorgbeleid op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau geëvalueerd met het oog op verdere optimalisatie. Na het doorlopen van individuele ondersteuningstrajecten meet het zorgteam geregeld de leerwinst in functie van bijsturing. Het ontbreken van goed afgebakende operationele doelen en een duidelijk en concreet hulpplan belemmert een grondig en verhelderend onderzoek van de effecten van de genomen zorginitiatieven op de leerprestaties.
- Ontwikkeling** De zorgcoördinator stuurt de ontwikkelingsdynamiek aan en zet samen met de directeur de te varen koers uit. Zij kan hierbij steeds rekenen op de steun en de expertise van beide zorgleerkrachten. Samen gaan zij, in overleg met het team, op zoek naar nieuwe middelen en inzichten om de ontwikkelingskansen van kinderen te optimaliseren. De zorgcoördinator en –leerkrachten volgen nascholingen om zich in hun opdracht te verdiepen.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Met de overstap van het gemeentelijk onderwijs (OVSG) naar het onderwijsnet van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap! ontwikkelt het schoolteam momenteel een schooleigen visie op evalueren. Het team onderwerpt daartoe zijn eigen visie aan een grondige herbronning met de visietekst van het GO! over evalueren in de basisschool 'Evalueren om te leren' als basisdocument. Het neemt kennis van de algemene principes van deze visie en wil een evaluatiepraktijk ontwikkelen op basis van tien pijlers voor een kwaliteitsvolle leerlingenevaluatie. Persoonlijke opvattingen over evalueren van enkele teamleden verschillen nog. Diepgaande discussie leidt evenwel tot een gezamenlijke visie die de meerderheid van het schoolteam onderschrijft. Zo neemt het lagere schoolteam een duidelijk standpunt in over summatieve toetsen (examens). Het schoolteam wil evolueren van een evaluatiepraktijk louter geënt op veelvuldige schriftelijke toetsen naar een brede evaluatie, met de nadruk op 'leren leren', een breed gamma aan evaluatievormen én in de tijd gespreid evalueren.
- Ondersteuning** Het zorgteam ondersteunt de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk. Het voert beleidsvoorbereidende gesprekken en stuurt het formeel overleg over dit onderwerp. Het schoolteam legt een grote bereidheid aan de dag om de evaluatiepraktijk te optimaliseren. Om de ontwikkeling en de leervorderingen van de leerlingen op te volgen gebruiken de onderwijzers een digitaal leerlingvolgsysteem. In het zorgplan neemt het schoolteam de planning op van de genormeerde testen voor lezen, spelling en wiskunde in de lagere afdeling en voor taalontwikkeling en wiskundige initiatie in de kleuterschool. De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling steunt voornamelijk op permanente observatie en enkele genormeerde toetsen. Gegevens uit gerichte en occasionele observaties vinden een neerslag in het digitaal volgsysteem. Deze praktijk levert de kleuteronderwijzers een vrij evenwichtig en representatief beeld van de ontwikkeling van de kleuters. Om na te gaan in welke mate de leerlingen de leerinhouden verwerven gebruiken de onderwijzers in de lagere afdeling vooral formatieve, schriftelijke evaluatie. Met het zesde leerjaar neemt de school deel aan de externe eindtoets voor alle leergebieden als vorm van zelfevaluatie. Bij de evaluatie van de muzische vorming en van vaardigheden en attitudes experimenteren onderwijzers geleidelijk ook met verschillende evaluatievormen. Ook zelfreflectie en zelfevaluatie door de leerlingen krijgen stilaan ingang.

- Doeltreffendheid** De kennismaking met de visie op evalueren van het GO! zet het team aan om de eigen evaluatiepraktijk kritisch te onderzoeken. De kleuteronderwijzers komen zo tot de conclusie dat de vaste observatietopics in het kindvolgsysteem aan herwerking en betere afstemming op de leerplannen toe zijn. De onderwijzers merken dat de evaluatiepraktijk in de lagere afdeling de klemtoon overmatig op productevaluatie legt en te weinig op procesevaluatie.
- Ontwikkeling** De omzetting van de visie op evalueren in de praktijk vergt volgens de schoolleiding verdere studie en professionalisering. Om dit te ondersteunen schreef de school zich in voor een nascholing 'evalueren van wereldoriëntatie'. Deze ging echter niet door. De directie en twee teamleden zijn ingeschreven in een begeleidingstraject over evalueren dat volgend schooljaar start. Op het niveau van het kleuteronderwijs staat de herwerking van het kleuterobservatiesysteem op de agenda.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Visieontwikkeling Bij de overstap van de school van het gemeentelijk onderwijs naar het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap! heeft de schoolleiding meteen ingezet op de vertaling van het pedagogisch project van het GO! naar de eigen schoolcontext. Het schoolteam staat voor de uitdaging om de leerplannen van het GO! verder te implementeren. In eerste instantie heeft het team de nieuwe leerplannen Nederlands en wereldoriëntatie aangepakt. De visieontwikkeling krijgt tijdens formele en informele overlegmomenten ruimschoots aandacht. Basisteksten van de pedagogische begeleidingsdienst van het eigen onderwijsnet geven richting aan het overleg en ondersteunen het schoolteam bij de vorming van een schooleigen visie op verschillende aspecten van het schoolleven. De professionalisering en de ondersteunende onderwijsorganisatie resulteren in een sterke evolutie in de visie en leiden tot het omzetten van die visie in de onderwijspraktijk. Het schoolteam werkt integraal mee aan de invulling van de schooleigen visie waardoor deze dan ook gedragen is door alle onderwijsparticipanten.

Leiderschap De overstap naar het GO! zorgde voor een gevoelige uitbreiding van het takenpakket van de directeur. Veel administratieve en organisatorische taken die vroeger door de gemeente werden opgenomen, zijn nu in handen van de schoolleiding. De zorgcoördinator neemt bijgevolg een aantal taken uit handen van de directeur en vormt zo een tussenschakel tussen de directie en het schoolteam. Naargelang de beleidsdomeinen of de verbetertrajecten creëert de directeur ondersteunende interne netwerken, zoals het zorgteam en de werkgroepen. Het zorgteam geeft mee gestalte aan een ondersteunend schoolmanagement. Het leiderschap stelt duidelijke verwachtingen en voert een open en transparante communicatie. De directeur rekent op het initiatief en de medewerking van de teamleden. Onder het motto van 'Samen school maken' staat ze dicht bij het team. De directeur weet door haar visie en haar passie de teamleden te inspireren, te motiveren en te stimuleren. Ze hanteert een transparante en democratische leiderschapsstijl. De teamleden weten haar bereikbaarheid, openheid, inzet en betrokkenheid ten aanzien van alle onderwijsparticipanten sterk te waarderen.

Besluitvorming Het intern leiderschap steunt op een sterke participatieve besluitvorming. Formele overlegstructuren regelen de betrokkenheid en de inspraak van de teamleden, de ouders en andere participanten bij de beslissingen die de school neemt. Ook het informeel overleg, de vlotte informatiedoorstroming en de open communicatie dragen bij tot een hoge betrokkenheid van de teamleden bij het beleid. De directeur plant met regelmaat doelgerichte team- en subteamvergaderingen. Het team benut deze overlegmomenten om onderwijskundige onderwerpen uit te diepen en gelijkgericht aan te pakken, om goede praktijkvoorbeelden en informatie uit gevolgde nascholingen te delen en om gezamenlijke beslissingen te nemen.

Kwaliteitszorg De interne zorg om de eigen onderwijskwaliteit te bewaken blijkt uit de systematiek waarmee het schoolteam zelfevaluatie en tevredenheidsonderzoeken uitvoert. Het evalueert tevens de eigen onderwijspraktijk door die te confronteren met visieteksten van het GO!. Het verzamelt een breed spectrum aan outputgegevens. Het neemt ook deel aan een externe eindtoets om het effect van haar onderwijs af te meten aan de resultaten van vergelijkbare scholen. De interpretatie van de resultaten van interne en externe evaluatie en de tevredenheidsonderzoeken van leraren, leerlingen en ouders dragen bij tot het opsporen van de sterke en minder sterke punten. De analyse van de outputgegevens en de conclusies tot bijsturing van het onderwijs blijven echter te algemeen. Zodoende komt het schoolteam vanuit de outputanalyse nog te weinig tot doelgerichte initiatieven die bijdragen tot kwaliteitsverbetering. Bij de evaluatie van zorginterventies op leerling-, klas-, en schoolniveau ontbreekt nog de reflex om het effect van de interventies goed af te wegen aan de leerresultaten van de leerlingen.

De interne kwaliteitszorg sluit ten gevolge van de overstap sterk aan bij de verwachtingen van het onderwijsnet. De gekozen prioriteiten krijgen een planmatige en ondersteunende aanpak. In het schoolontwikkelingsplan stelt het team duidelijke doelen voorop en schakelt het passende professionalisering in. Ook de verdere ontwikkeling is opgenomen in het traject. Bij de schoolontwikkeling speelt de pedagogische begeleidingsdienst sinds dit schooljaar vraaggestuurd een grotere rol. Het effect blijft bijgevolg niet uit. In een cultuur van samenwerken en elkaar motiveren en stimuleren creëert het team een sterke bereidheid om prioriteiten grondig aan te pakken.

GOK- en zorgbeleid Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van de leerlingen in kaart brengt.

De school heeft een duidelijke visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. In het zorgplan is de GOK-werking opgenomen in een duidelijk actieplan. De school formuleert hiervoor operationele doelen op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau. De vooropgestelde doelen en de daaraan gekoppelde acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen. Hierbij is expliciete aandacht voor de taalverwerving en – stimulatie bij anderstalige leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert het bereiken van de vooropgestelde doelen. Het zorgteam evalueert de effecten van de GOK-werking op leerling- en schoolniveau en stuurt deze indien gewenst bij.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van het zorgteam in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers realiseren een doelgericht en samenhangend onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie.
- De kleuteronderwijzers realiseren een doelgericht en samenhangend onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie.
- De kleuteronderwijzers creëren stimulerende en uitdagende leeromgevingen met veel kansen tot exploreren en experimenteren.
- De onderwijzers bouwen systematisch aan een leerplangericht en samenhangend onderwijsleeraanbod voor wereldoriëntatie.
- De onderwijzers realiseren een leerplangericht onderwijsaanbod voor wiskunde.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam voert een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen.
- Het schoolteam ontwikkelt een gelijkgerichte visie op breed evalueren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het stimulerend, richtinggevend leiderschap zorgt voor een grote vernieuwingsbereidheid van het team.
- Het schoolteam past haar onderwijsaanbod op systematische, planmatige wijze aan aan de visie van het GO! en slaagt erin om de visie te vertalen in het eigen schoolproject en in de onderwijspraktijk.
- De participatieve besluitvorming en de ondersteunende leiderschapsstijl dragen bij tot de grote betrokkenheid en gelijkgerichtheid van de teamleden.
- Het schoolteam beschikt over een voorbeeldig zelfevaluerend vermogen en over een voldoende kritische zelfreflecterende houding.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers kunnen de verticale samenhang in het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie nog versterken.
- De onderwijzers kunnen de verkenning van de eigen schoolomgeving een nog sterkere plaats geven in hun onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie.
- De onderwijzers kunnen de verhoogde zorg voor leerlingen met leerachterstand voor wiskunde versterken door een scherpere analyse van de leerresultaten en een deskundiger orthodidactische aanpak.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers kunnen hun evaluatiepraktijk versterken door een transparant en doelgericht kindvolgsysteem te ontwikkelen.
- De onderwijzers kunnende visie op 'breed evalueren' nog sterker concretiseren in hun evaluatiepraktijk in het algemeen en voor wereldoriëntatie in het bijzonder.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de outputgegevens nog beter aanwenden om de onderwijskwaliteit te verbeteren door een grondiger verwerking en analyse van de gegevens.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs en het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Christelle HAELTERS de inspecteur-verslaggever	Joelle MERTENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	